

Politični pregled.

Politični položaj se v naši preljudi Avstriji pač z vsakim dnevom spreminja, tako da je vsako prorokovanje že v naprej neumnost. V drugih državah vedo razumni politiki vendar že mesece naprej, kako približno se bode ta ali ona politična zadeva rešila. Pri nas pa je vse edino od slučajja odvisno. Najmodrejši politik se bode jutri za ušesmi praskal, ker so dejstva vse njegovo pričakovanje nakup vrgla. Pri nas smo navajeni, da dobimo vsak mesec druge ministre in da ima vsak teh enodnevnim muham podobnih ministrov drug program, druge cilje ter druga sredstva za uresničenje teh ciljev. Tako smo torej tudi danes v pravi zagonetki. Na eni strani vidimo ogrske razmere. Tam je vlada in njen ponižni hlapec grof Tisza ednostavno s surovo silo vso opozicijo ob tla treščil. Ni čuda, da je marsikateremu avstrijskih poslancev srce v hlače padlo in da je vsa javnost že naprej vedela, da na Avstrijskem poslaniška zbornica vse vladine zahteve pogoltne. Edino Rusini so delali to pot nekaj neumnosti. Postavili so se na stališče, da je njih zahteva po rusinski visoki šoli najpomembnejša zadeva za celo državo. In pričeli so zopet z obstrukcijo, s katero se je v Avstriji še vsako neumnost naglašalo. Eden rusinskih poslancev je celo tako dolgo govoril, da je prekosil vse dosedanje obstrukcionistične poslane. Doseglo se seveda s tem ni ničesar. Nasprotno, vlada je pričela ednostavno groziti. Te vladine grožnje s pestjo postajajo polagoma malo neprijetne. Saj vendar na Avstrijskem še nismo v deželi absolutizma! Tudi vbolega cesarja vmešava vlada prevečkrat v politične boje. Take zadeve so danes, ko si ljudstvo samo dela postave, le v škodo monarhični misli. Z eno besedo, — vlada je podobna medvedu, ki je hotel svojemu gospodarju muho iz čela pregnati, pa mu je vrgel kamen na glavo ter mu razbil glavo. . . . Do resnih nasprotij seveda v naši državni zbornici ne bode prišlo. Kajti naši ljubi poslanci vedo prav dobro, da jim prinaša vsak dan 20 kronic in svitke kronice so končno boljši argumenti, kakor oni največjega govornika. Vsa naša politična razmotrivanja pridejo torej vedno do enega, malega a važnega vprašanja: Kdaj bode v Avstriji brezplodna, osebna, strankarska in narodnostna politika vzela slovo ter kdaj se bode pričelo s pametnim, resnim delom?!

Država dela dobiček, vedno in povsod, tudi pri novem denarju. Kakor znano, pričelo se je p. kr. izdajati nove 2 kronске kose; izdalo se jih je najpreve le 2½ milijona, ali izdati se jih namerava še 15 milijonov. Napravilo se bode te 2 kronске kose iz starih goldinarjev. Ali pri temu poslabša država denar. Kajti en 2 kronski kds je za 23 gramov lažji od enega goldinarja; tudi ima razmeroma manj finega srebra. Ena kila goldinarjev vsebuje 900 gramov finega srebra, ena kila 2 kronskih kosov pa le 835 gramov. Država napravi pri vsakem 2 kronskem kosu 30 vinarjev dobička. Zaslužila bode torej pri tem novem denarju okroglo 5½ milijonov kron.

Državnih uradnikov, učiteljev in sodnikov imamo na Avstrijskem 66.700 in ti dobivajo plače čez 263 milijonov 970.000 kron. Razni stražni oddelki štejejo 43.246 nastavljenih oseb z 49.830.000 K plače; subalterni uradniki in nastavljeni 28.668 oseb z 49.830.000 K plače. Nadalje stoji v državni službi še po pogodbi 59.159 oseb, ki dobijo čez 6½ milijonov kron plače; 64.000 stalnih delavcev 53 milijonov plače. V železniški službi stoji 175.591 nastavljenih oseb z 279 milijonov plače. Skupaj stoji torej v državni službi okrogli 428.000 oseb, ki dobivajo čez 763 milijonov kron plače. Avstrija se torej v resnici sme imenovati uradniška država.

Vojna preosnova je bila torej v ogrski državni zbornici, nadalje v ogrski magnatski zbornici in končno tudi v vojnem odseku avstrijske državne zbornice sprejeta. Vlada torej lahko reče, da ima vojno preosnovno pod streho. O vojni preosnovi govorimo natančneje na drugem mestu.

Proti podiranju domačih gozdov. V zadnjih letih se je opazovalo, da so gotovi ljudje, zlasti tisti lesni trgovci mnogo starih naših gozdov

nakupili edino s tem namenom, da drevje kolikor mogoče hitro posekajo in zemljo potem zopet za vsako ceno v parcelah ali skupno naprej prodajo. To pa je gospodarska nevarnost! Vsled tega je štajerski namestnik grof Clary und Aldringen predstojništvam vseh političnih oblast vpsal posebna navodila, da se prepreči tako špekulativno izkoriščanje in uničevanje naših prekrasnih domačih gozdov. Pri izdelovanju velikih množin lesa od strani inozemskih firm se tukajšnjim lastnikom gozdov oddajo lesa oteži in se dobiček deželi odtgne. Domačemu prebivalstvu pa se pusti veliko zemlje, iz katere se je posekalo drevje in na katero je treba zopet gozdove saditi. Pa tudi iz stališča gozdne policije ni to postopanje tujcev pravilno. Veliki dobiček, ki ga lesni industrijelci pri hitrem izkoriščanju velikih gozdov dosežejo, zapelje jih mnogokrat, da prezirajo gozdno-postavne določbe. In ravno zato se ljudsko blagostanje v veliko nevarnost spravlja. Ako se velike gorske plošče popolnoma poseka, se novih gozdov ne more tako hitro vstvariti; tako se podira potem zemlja, lavine nastanejo, zemlja se posuši, voda odplove humus, zemlja postane liki puščavi. Dolga leta se ne more s tako zemljo ničesar več storiti. Predstojnikom c. k. političnih oblasti se je zdaj naročilo, da nakup gozdov od strani znanih razkosevalcev posestev, lesnih spekulantov in zlasti inozemskih lesnih firm natančno zasledujejo in postavne določbe z vso strogostjo vpoštevajo. Upati je, da bode oblast svojo dolžnost storila!

Ljubljanski škandal so postali že nekaj navadnega, tako da ima Ljubljana že isto „slavo“ kakor „Škandalicija.“ Deželno gledišče v Ljubljani bilo je svoj čas Nemcem in Slovencem na razpolago. A srbofilski hujskači so toliko časa rogovili, da so si Nemci svoje lastno gledišče zgradili, h kateremu je celo cesar večjo svoto daroval. In takoj potem so pričele težave pri slovenskem teatru. Klerikalci so dobili v deželi vso moč in jo izrabljali, kajti proti kranjskim klerikalcem je grof Tisza pravo nedolžno dete. Zdaj je klerikalni deželni odbor tistim liberalcem, ki so imeli teater doslej v roki, to vodstvo vzela. Liberalci so namreč za vodstvo teatra imenovali pisatelja Etbina Kristan, ki je socialno-demokratski agitator. Klerikalci pa pravijo, da socialni demokrat teatra ne more „npravno“ voditi. Po našem mnenju bi morale veljati pri teatru le umetniške zmožnosti in kar se tiče „npravnosti“, ni bila pri klerikalcih nikdar doma. Ali popi imajo „moralo“ polena in s polenom zbijajo zdaj po gledišču „bele Iblane.“ Cankar je imel torej le prav, da je Slovencem priporočal, na si uresničijo namesto teatra — cirkus. Radovedni pa smo le, kam bode dovedlo kranjsko-klerikalno nasilje!

Kranjsko deželo postavljajo slovenski klerikalci po Štajerskem in Koroškem vedno drugim v vzor. In vendar ni tako „spufane“ in zane-marjene kronovine, kakor je ravno Kranjska! Zdaj je bivši kranjski deželni glavar pl. Šuklje — ki je bil sam strastni klerikalec! — objavil ojstro knjižico, v kateri dokazuje vso zanikernost in brezvestnost teh kranjsko-klerikalnih vodij, ki delajo na troške ljudstva največje dolgove in spravljajo deželno gospodarstvo na rob propada. Klerikalci obsojajo torej sami klerikalno gospodarstvo! In taki ljudje naj bi bili drugim deželam v vzor? Res, Štajerci in Korošci lahko globoko zdihnejo: hvala Bogu, da ne živimo na Kranjskem, pa čeprav so razobesili po kranjskih solah sliko — dra. Žlindre . . .

V Galiciji ja stopil dosednji deželni maršal grof Baden v pokoj. Cesar je imenoval za njegovega naslednika Adama grofa Goluchowskij.

Turško-italijanska vojska traja zdaj že precej dolgo in vendar še ni prišlo do odločilnega trenutka. Na vsakdanja časnikarska poročila v tem oziru res ni mnogo dati. Danes poročajo listi, da so Italijani tukaj ali tam dosegli naravnost velikansko zmago. In jutri zopet se poroča, da je bila ta „zmaga“ pravzaprav velikanski poraz. Tako gre naprej! Odločilnega se namreč od nobene strani ni ničesar zgodilo. Italijanska borba v Tripolisu samem postaja vedno bolj smešna, čeprav so se Italijani sami že smeja precej odvdnili. Mislili so pač, da bodejo kar čez noč tripoličansko pokrajino zasedli. Pa ne gre, — „popolo romano“ ni več tako zmogovito, kakor so bili stari Rimljani. Poskus ita-

lijanske mornarice, da bi z naskokom ožine Dardanel Turke prestrašila, se je prav popolnoma izjalovil. Lahki so priplokor svetovni vladarji. Turki pa so edino Dardanele zaprli. In vsa Evropa je priča drnjati, kajti mednarodni kramarji so krat v nevarnosti. Potem so Italijani pričeli razne turške otoke v Egejskem Turki seveda proti temu niso mogli ničesar. Pač pa so vse italijanske podnike škega ozemlja pregnali. Sami lahki udarci pravzaprav sami udarci v vodo. Tako semore iti naprej. Kajti ne samo, da se državi gospodarsko izkrvaviti, je ta vojna dar tudi velika nevarnost za splošni emir. Že zdaj se čuje glasove, da se hoška Rusija v spor vmešati, ker hoče v ribariti in poceni do nove doslej turške priti. To seveda ne more drugim državam past, zlasti tistim ne, katere imajo na interes, obdržati Turčijo kakoršna je. Način so sedanji trenutki jako resni, ne prask, ki si jih pridobita Italija in Tur svoji dolgočasni vojski. A resen je polradi tega, ker se zna vsak hip vneti ogenj, katerega posledice bi bile v vsakem grozovite!

Nemški cesar sešel se bode baje ju seca v finskem morju z ruskim carjem. Vspremljal bode tudi državni kancelar. Vse se prepisuje temu sestanku nekaj pomena.

Ljubezen in patriotizem. Avstralski je predlagala postavo, po kateri bode vsaka mati za novorojenčka 100 K nagrada. Avstraliji se namreč prebivalstvo prapomožuje.

Umiranje na Francoskem je stalna nost za državo in narod. Leta 1911 je Francoskem 742.114 oseb rojenih, umrlo 776.933 oseb. Torej se je francosko preb v preteklem letu za 34.869 oseb zmanjšalo. Dela francoski vladi velike preglavice.

Davek na mačke so vpeljali oteč Halle na Nemškem. Kaj ko bi vpeljali v vek na miši in podgane?

Z najnatančnejšo skrbjo

se
MAGGI JEVE kocke
(gotova goveja juha)

á 5 h
izdeluje, vsled česar uživajo in služijo neomejeno zaupanje vaš gospodinje. V kakovosti so **najboljše!**
Varstvena znamka zvezda s križcem

Vojna preosnova

Po referatu držav. poslancov Nagele v Velikovicu.

Ko se je l. 1868 splošno vojno vpeljalo, določilo se je število rekrutov mož. Že takrat je bilo umevno, da je mož močni armadi teh 95.000 rekrutov in da se bode moralo to število na 100.000 mož zvišati. Takrat je znašalo stanje v miru 290.000 mož in 54.000

Druge države so izpoznale, da bodo bodoča vojska obnem boj za obdržave; zato so svojo armado in popolnile in zanjo velikanske žrtve. Pri nas pa smo vedno na istem stanju.

* Ker se ravno sedaj o vojni preosnovi veliko govori in piše, smatramo za potrebno, da tu svoje pojasnimo. Vojna preosnova je danes že nujna in bode kmalu potrjena postava.

in nismo števila rekrutov niti za enega moža vršila.

Število rekrutov (Rekrutenkontingent) se postopoma na 10 let določijo; šele l. 1908/09 se vsled spletk z Srbijo mislilo na vojno preobnovo. Ako se pregleda razvitek armade drugih držav, potem se moramo čuditi.

Nemčija je v tem času stanje vojaštva v miru zvišala za 130.000 mož in postavila na novo 100 inf. bataljonov, 34 kavaljerijskih eskadronov, 50 kompanij z mašin-puškami, 219 baterij za voziti in 69 tehničnih kompanij; zvišala je število kôrov za 5 in vstvarila dalekosežno pomorsko postavo. Danes ima Nemčija v miru 12.000 stanovskih oficirjev, 70.000 stan. podoficirjev, 520.000 mož in 112.000 konj. Nemčija ima 60 milijonov prebivalstva in daje vsako leto 280.000 rekrutov.

Italija je imela velikanske težave. Vendar pa je v tem času na novo postavila 4 alpinistične bataljone, 9 pogorskih baterij, 5 kavaljerijskih regimentov. Danes ima Italija v miru 14.000 oficirjev, 276.000 mož in 53.000 konjev; vpele je 2 letno vojaško službo in daje na leto 134.000 rekrutov. Na morju pa je izredno napredovala. Od l. 1907 žrtvovala je za armado na izrednem kreditu 408, za mornarico pa 280 milijonov kron.

Rusija zvišala je stanje v miru za 170.000 mož. Postavila je na novo 110 inf. bataljonov, 62 kavalj. eskadronov, 103 baterij in 52 tehničnih kompanij ter vstvarila 5 novih kôrov. Danes ima danes v miru 62.000 oficirjev, 1.350.000 mož in 200.000 konjev. Rekrutov daje na leto 456.000 mož. Ravnokar hoče dati 3.500 milijonov kron za armado in mornarico.

Francoska ima za 12 milijonov manj prebivalcev kakor mi. Vendar pa je postavila 24 inf. bataljonov in 29 kavalj. eskadronov. Zvišala je svojo artiljerijo za 100 baterij, ustanovila 2 nova kôra in povečala stanje v miru pri padanju števila rojstev za 54.000 mož. Danes ima Francoska pri 2 letni vojaški službi v miru 30.000 oficirjev, 31.000 podoficirjev, 110.000 mož in 142.000 konjev. Na leto daje 187.000 rekrutov.

Temu nasproti so avstro-ogrski številke prav žalostne. Mi imamo v miru: 1. pri skupni armadi (razven Bozne-Hercegovine) 20.000 oficirjev, 2000 ofic. aspirantov, 295.000 mož in 65.100 eraričnih konjev; — 2. pri vojaštvu v Bozni-Hercegovini: 420 oficirjev, 70 ofic. aspirantov, 6.900 mož in 110 eraričnih konjev; — 3. pri vojni mornarici: 750 oficirjev, 180 ofic. aspirantov in 13.500 mož.

Kaj je Angleška glede svoje armade in zlasti mornarice v zadnjih letih storila, je splošno znano. Izdala je več kot 2.000 milijonov kron.

Iz teh vzrokov postalo je pri nas zvišanje števila rekrutov potrebno. Vojna uprava je zahtevala vsled tega od državne zbornice zvišanje števila rekrutov na 159.500 mož. Obenem je predlagala vlada vpeljavo 2 letne vojaške službe. Seveda bi to pomenilo le za peš-vojaške; pri kavaljeriji bi ostala 1 letna, pri mornarici pa 4 letna vojaška služba. Ta 2 letna vojaška služba je že v raznih državah vpeljana.

Primanjkuje nam prostora, da bi o novi preosnovi natančneje razpravljali. Omenimo le, da se je vsaj nekaj kmetijske interese upoštevalo. Po novi postavi bode stanje rekrutov znašalo: za 1. leto vpeljave te postave 136.000, za 2. leto 154.000 in za 3. leto 159.500 mož. Ta kontingent rekrutov se postopoma določijo za 12 let; le cesar bi zamogel v skladu potrebe to število zvišati. Po novi postavi bi bilo stanje v miru to-le: 293.800 mož (kakor doslej); potem na novo 50.200 in pri mornarici 21.000 mož; skupno torej 365.000 mož.

Samoumevno je, da bode ta preosnova velikanske troške zahtevala (o teh govorimo ob priliki natanko).

Dopisi.

Ptuj. Trgovski pomočnik Rudolf Herzog, kateri je bil v službi v trgovini Slawitsch (filialka), bil je zaradi tatvine od ptujске sodnice na 3 dni ojstrega zapora kaznovan.

Št. vid pri Ptujju. Naš politični pater Peter Schirofnigg se nekaj togoti v klerikalnih listih, češ da „Stajerčev“ popotnik ni resnice pisal. Gospodek menda misli, da ljudje ne vidijo in ne slišijo ničesar! Res je, res, kar je naš popotnik pisal in veruje nam, da bo še z marsikatero resnico laživa usta politikovih hujšak-čev mašil. Hvala Bogu, da v fari Št. Vid nismo bili nikdar pohlevni klerikalčki in ne bodedo to nikdar postali. Toliko za danes! Priporočamo pa patru Petru požirek mrzle vode, da si svojo otročjo politično jezico ohladi! Popotnik.

Iz okolice Ptujja. Dragi g. urednik! Danes me je vodil moj poklic od Radgone čez sv. Trojico nasproti sv. Bolfenka in sv. Urbana. Po naključju sem šel pri sv. Trojici v neko gostilno, kjer mi pride „Slov. Gospodar“ v roke. Našel sem v tem lažnjivem listu tudi dopis iz Bišečkega vrha o g. predstojniku in o g. okrajnemu načelniku Ornigu. Dotični črni dopisun se norčuje, ker je občina g. Orniga imenovala častnim občanom. „Gospodar“ pravi, da Ornig ne gradi cest s svojim lastnim denarjem. Oj ti črno klevete ti! Ali drugi predstojniki in načelniki morda iz lastnega mošnjička delajo? Pa če bi Ornig tudi svoj denar za ceste dajal, klerikalci bi ga vendar napadali, ker se ne klanja vsaki črni sukni in ker mu je za ljudstvo, ne pa za ljudske izkoriščevalce. Le poglejte ceste v ptujskem okraju, kakšne so danes in kakšne so bile začasa prvaškega gospodarstva! Mislim, da si je vrli g. Ornig častno občanstvo resno zaslužil. Klerikalci seveda bi menda raje take politične duhovnike za častne občane imenovali, kateri kvarijo otroke, kakor svoj šas znani pop iz Sv. Bolfenka. To bi bili častni občani za klerikalce. . . . Jaz sem napisal pod dotični „Gospodar“ besedo „laž“ in sem odšel. Mi napredni kmetje držimo skupaj in klerikalna laž se bode nad nami razbila! Domačin.

Stojnce pri Ptujju. Ako človek po svetu gré, potem kaj vidi in čuje. Dne 9. t. m. šel sem po cesti proti sv. Barbari. Oslabel sem ter prišel do gostilne g. Florjančiča, kjer sem se pri kozarcu dobrega vina malo spočil. Kar nakrat vidim skozi okno nekega gospoda pri zunaj stoječih voznihih; ta gospod je konjem zobe gledal. Vprašam gostilničarja, kaj je to za en gospod. Gostilničar je molčal. Ali drugi gostje so mi povedali, da je to g. kaplan iz Ribnici na Pohorju, ki konjem zobe gleda. Gotovo torej s konjem trguje. Bil je tudi tako oblečen, kakor kak „rosshendler.“ Doma pri očetu si je obleko izposodil, da bi preoblečen lažje kupčije delal. Bajje trguje tudi z vinom, kar se mu je še tisti dan poznalo. . . . Tudi občino moram pohvaliti, ker ima tako dve pridni gostilni, kjer stadi dva gostilničarja, ki prav rada ljudem postrežeta, zlasti pa ženskemu spolu. Slišal sem, da je eden zaradi hitre postrežbe dobil 14 dni zapora. . . . Kadar bodem spet skozi Stojnce potoval, bodem že kaj novega povedal.

Spodnje Žerjavce pri Sv. Lenartu Slov. gor. Že dolgo je, odkar bi že občinske volitve razpisane biti morale, a vendar še sedaj nič ni slišati od njih. Ako se to tedaj ne bode kmalu zgodilo, bodedo morali c. k. glavarstvo opozoriti nato in prositi, da se naš predstojnik pouči, kedaj da so te volitve za razpisati!

Novice.

„Slovenec“ in poštenje. Pred par meseci objavil je znani nemški pisatelj dr. Hans Ludwig Rosegger v „Grazer Tagblattu“ lepo povestico. Par dni pozneje izšla je ista povest v slovenskem prevodu v glasilu klerikalcev „Slovenca.“ Dotični prevajalec pa je poštenjak prav čudnega kalibra. Spremenil je namreč naslov povesti in izpustil ime pisatelja. Z drugimi besedami povedano: ukradel je na zviti način Roseggerjevo delo! Postava je žalibog tako zastarela, da se take tatove na duševni lasti ne more sodnijsko zasledovati. Ali uredništvo „Slovenca“, ki se izgovarja na nekega klerikalnega „študenta v

Gradcu“, bi moralo imeti samo toliko poštenja in dostojnosti, da bi to napako popravilo. Pa pobožni gospodje Štefotovega kalibra ne poznajo takih obzirov in so ednostavno molčali. Vedeli so in priznali so, da je bil g. Rosegger obraden, — ali niti mezinca niso ganili, da bi mu dali zaščedenje. Res ni čuda, da ima slovensko časnikarstvo in slovensko pisateljstvo z vsakim dnevom slabše ime ter da se poštna javnost polna gnjusa od takih revolver-žurnalstov obrača. Sicer pa je tudi prav čudno, da ravno tisti „Slovenec“, ki bi najraje vsacega drugovernika in vsacega Nemca kar v žlici vodi potopil, vendar tako rad sesa na bogastvu nemških in celo protestantovskih pisateljev. Čudno, res čudno je to!

„Za denar ti dušo svojo prodam“ . . . s temi besedami je označil zadnji umrli pesnik Aškerc gotove vrste ljudi. Zanimiva je v tem oziru tožba, ki se je ravnokar začela med bivšim knezoškofom v Olomucu dr. Kohnom in njegovim naslednikom dr. Bauerjem. Stvar je sledeča: Olomuški nadškofje plačevali so v verski sklad vsako leto 164.000 kron. L. 1908, pa so izvedeli, da bi jim to ne bi bilo treba plačati. Nadškof dr. Bauer dobil je vsled tega okroglo en milijon kron nazaj plačanih. Ta denar, ki mu je tako nepričakovano v naročje padel, hotel je dr. Bauer porabiti za saniranje gotovih bankerotnih klerikalnih podjetij v Ljubljani. A zdaj pride prejšnji nadškof dr. Kohn in pravi, da je on dotični denar vplačal, da ga on tudi nazaj zahteva in da hoče on lepi milijonek raje za-se nego za klerikalna podjetja porabiti. Tako se je pričela tožba med škofoma. . . . Kaj neki bi Jezus rekel, ko bi prišel zopet na svet? Mislimo, da bi zopet pograbil bič. . . .

Draga tožba. Med telefonsko družbo v Londonu in angleško vlado se vrši zdaj velikanska tožba, pri kateri se gré za okroglo 420 milijonov markov. To je pač največja tožba, kar jih poznamo. Vsaka ura sodnijske razprave košta 3—4000 markov. Stranka, ki bode izgubila, plačala bode torej precej stroškov. Računa se, da bode razprava šest tednov tekla. Le v predizkavi je imelo 600 oseb skozi 18 mesecev dovolj opraviti in je to že okroglo 5 milijonov koštalo. Akti tvorijo že tako velike tiskane knjige, da se glave sodnikov in advokatov komaj iz gore teh aktov vidijo.

Blazina iz brk. Podčastniki 44. dragonskega regimenta v Nischegori na Ruskem so si pustili vsi svoje brke postrči. Iz odstriženih brk so pustili napraviti mehko blazino, ki so jo darovali ruskemu prestolonasledniku v spomin. Bati se je le po našem mnenju, da bode carjevič za to blazino rabil mnogo — Zacherlina!

Kralji in obleke. Od vseh vladarjev izdaja za obleko največ ruski car. Le njegov civilni krojač dobi pa 40.000 markov na leto, njegov uniformski krojač pa po 60.000. Seveda car ne nosi nobene obleke več kot trikrat, plača pa za vsako obleko najmanj 240 markov. En cilinder košta carja čez 100, en par rokavic čez 40 markov; vsako leto si kupi pelc za najmanj 9000 markov. Kralj Jurij V. izdaja na leto za obleke 80.000 markov. Španski kralj Alfonz izdaja največ za židane srajce: porabi jih na leto več tucatov, plača pa za vsako 150 frankov. Nemški cesar izdaja za vojaške obleke na leto okroglo 80.000 markov, za civilne obleke pa jako malo; edino lepe kravate ima rad. Najmanj izdaja za obleke norveški kralj; marsikateri boljši meščan ga v tem oziru prekosi.

Žetev l. 1911. Poljedelski minister objavlja statistiko o žetvi l. 1911, ki je prav zanimiva in kateri hočemo tudi mi par podatkov posneti. Glasom te statistike se je na Avstrijskem v preteklem letu nasadilo z ječmenom, ovsem, pšenico, ržjo in koruzo nekaj čez 6½ milijonov hektarjev i. s.: pšenica 1'21 milj. ha, ki so dali 16'02 milj. met. centov; rž 2'02 milj. ha je dala 26'44 milj. met. centov; ječmen 1'09 milj. ha je dalo 16'2 milj. met. centov; koruza 0'3 milj. ha je dala 3'04 milj. met. centov. V teh številkah se zrcali lanska žitna žetev, ki ni bila posebno dobra.

Svinjerejo po celem svetu kažejo sledeče številke: Združene države 48.000.000, Nemčija 22.150.000, Avstro-Ogrska 13.600.000, Evropejska Rusija 12.320.000, Francoska 7.350.000, Kanada 3.000.000, Anglija 3.700.000, Italija

MOJA STARA

tabakija mo uč, da rabim za negovanje moje kože le Stecken- pferd-lilijino-mlečno milo od trdkre Bergmann & Co., Telschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod. 229